

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_A_PD_2.SADA_28

Název klíčové aktivity: I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti

Označení v TK: EU-I/2A-PD-2.sada-č.28

Autor: Mgr. Petr Drkal

Datum vytvoření: únor 2012

Název DUM: Západní Evropa v 16. století

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Druh učebního materiálu: prezentace

Klíčová slova: západní Evropa, Francie, Anglie, Nizozemí, hugenoti

Anotace: Žáci v této hodině pracují pod vedením učitele, který má k prezentaci výklad nového učiva. Seznamují se se situací v západní Evropě v 16. století, se šířením reformace a jejími důsledky, s bojem Nizozemí za nezávislost na Španělsku. Na konci prezentace odpoví na kontrolní otázky.

Západní Evropa v 16. století

Francie

- ❑ v 16. století – bohatý stát, spory mezi šlechtou a městy
- ❑ válka s Habsburky (Španělskem a říší) o Itálii
- ❑ upevňuje se absolutismus.
- ❑ šíří se **kalvinismus**, stoupenci = **hugenoti**, střetům s katolíky, vynutili si náboženskou svobodu
- ❑ katolíci povraždili 3000 hugenotů r. 1572 při **bartolomějské noci** (svatba Jindřicha III. Navarrského s Markétou Medicejskou)
- ❑ **Jindřich IV. Navarrský** 1598 vydal **edikt nantský** = rovnoprávnost s katolíky
- ❑ hospodářský rozkvět, podpora Nizozemců proti Habsburkům

Jindřich IV. Navarrský

Anglie

Hospodářství:

- ❑ šlechta podniká , ohrazuje volnou půdu (chov ovcí), poddaní bezzemci pracují za mzdu
- ❑ vznikají manufaktury

Jindřich VIII. (1509-1547)

- ❑ náboženská reformace, r. 1534 **anglikánská církev**, zabaven církevní majetek = posílen absolutismus
- ❑ byl 6x ženatý

Alžběta I. (1558-1603)

- ❑ Alžbětinská doba = rozkvět Anglie
- ❑ rozvoj obchodu se zámořím, vznik osad v Americe
- ❑ dala popravit za spiknutí skotskou královnu Marii Stuartovnu
- ❑ 1588 zničení španělského loďstva = námořní velmoc
- ❑ korzár **Francis Drake** obeplul svět
- ❑ **William Shakespeare** – divadlo Globe

Filip II.

Nizozemí

- ☐ nejbohatší španělská provincie = vyspělý obchod, řemesla, manufaktury, výroba sukna (Flandry)
- ☐ pronikání protestantství
- ☐ král Filip II. zvyšoval daně, omezoval práva šlechty i měst, pronásledoval nekatolíky (inkvizicí)
- ☐ odboj vedený **Vilémem Oranžským**, Španělé poslali vojsko (generál z Alby) = teror, masové popravky, Vilém emigroval do Anglie
- ☐ celonárodní revoluce, partyzánská válka gézů („žebráků“), pomáhá Anglie

- ❑ 1579 rozdělení Nizozemí, sever osvobozen = **utrechtská unie**, jih ovládaný Španělskem, **arraská unie**
- ❑ r. 1581 **Spojené nizozemské provincie**, v čele Vilém Oranžský, republika, občanská společnost, v čele vývoje měšťanstvo a rodící se buržoazie, nejvyspělejší země Evropy
- ❑ pronikání do Indie, jižní Afriky, Severní Ameriky (Nový Amsterodam)
- ❑ státní náboženství = kalvinismus

Otázky a úkoly:

1. Jaká byla hospodářská situace v Anglii?
2. Jak se nazývá nové náboženství založené Jindřichem VIII., kdo je jeho hlavou?
3. Čím bylo umožněno Anglii stát se námořní velmocí?
4. Které divadelní hry W. Shakespeara znáte?
5. Kdo ovládal v 16. století Nizozemí, jak na nadvládu reagovali Nizozemci?
6. Čím se lišil stát Spojené nizozemské provincie od ostatních evropských zemí 16. století?

Použitá literatura:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Dějepis 7 pro ZŠ a VG UČ*. Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-558-4.

Obrázky zdroj:

Jindřich. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_IV._Navarrsk%C3%BD

Jindřich VIII. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_VIII._Tudor

Alžběta. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Al%C5%BEB%C4%9Bta_1

Filip. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Filip_II._%C5%Aopan%C4%9Blsk%C3%BD